

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO DOTYCZĄCE ROZLICZEŃ 7., 8. I 9. EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU (EFR) ZA ROK BUDŻETOWY 2007

(2008/C 277/02)

I. Na mocy postanowień art. 248 Traktatu WE Trybunał zbadał:

- a) „Końcowe roczne sprawozdanie finansowe 7., 8. i 9. Europejskiego Funduszu Rozwoju za rok budżetowy 2007” składające się ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego ⁽¹⁾ oraz ze skonsolidowanego sprawozdania z realizacji finansowej siódmego, ósmego i dziewiątego EFR;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi EFR w odniesieniu do tej części środków, która podlega zarządzaniu finansowemu Komisji ⁽²⁾.

Zadania kierownictwa

II. Na mocy rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do siódmego, ósmego i dziewiątego EFR, kierownictwo ⁽³⁾ odpowiada za przygotowanie i rzetelne przedstawienie końcowego rocznego sprawozdania finansowego EFR oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u ich podstaw:

- a) W zakres obowiązków kierownictwa w związku z końcowym rocznym sprawozdaniem finansowym EFR wchodzi opracowywanie, wdrażanie i utrzymywanie systemów kontroli wewnętrznej niezbędnych do przygotowania i rzetelnego przedstawienia sprawozdań finansowych wolnych od istotnych nieprawidłowości wynikających z nadużyć lub błędów, a także wybór i stosowanie właściwych zasad rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego EFR ⁽⁴⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych odpowiednich do okoliczności. Komisja zatwierdza końcowe roczne sprawozdanie finansowe EFR.
- b) Sposób, w jaki kierownictwo wypełnia swoje obowiązki w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, zależy od metody wdrażania EFR. W przypadku bezpośredniego zarządzania scentralizowanego zadaniami wykonawczymi zajmują się departamenty Komisji. W przypadku zarządzania zdecentralizowanego zadania te są przekazywane państwom trzecim, a w ramach pośredniego zarządzania scentralizowanego — innym organom. W przypadku wspólnego zarządzania natomiast zadania wykonawcze są rozdzielone między Komisję a organizacje międzynarodowe. Zadania wykonawcze muszą być realizowane zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, która wymaga opracowywania, wdrażania i utrzymywania skutecznych i wydajnych systemów kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowania odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz, w razie konieczności, wszczęcia postępowania sądowego w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych. Bez względu na stosowaną metodę wykonania budżetu Komisja ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń EFR.

Zadania kontrolera

III. Zadaniem Trybunału jest, na podstawie przeprowadzonej przez niego kontroli, przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami rewizji finansowej oraz kodeksem etyki IFAC i INTOSAI w takim zakresie, w jakim mają one zastosowanie w kontekście EFR. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest planować i przeprowadzać kontrolę w celu uzyskania wystarczającej pewności, że końcowe roczne sprawozdanie finansowe EFR jest wolne od istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są, jako całość, legalne i prawidłowe.

⁽¹⁾ Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje bilans, rachunek dochodów i wydatków, rachunek przepływów pieniężnych oraz tabelę należności Europejskich Funduszy Rozwoju. Sprawozdanie finansowe oraz informacje przedstawione przez EBI nie są objęte niniejszym poświadczeniem wiarygodności (zob. przypis 11).

⁽²⁾ Na mocy art. 1 i art. 103 ust. 3 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do dziewiątego EFR poświadczenie wiarygodności nie obejmuje części środków dziewiątego EFR, którymi zarządza EBI i za które jest on odpowiedzialny.

⁽³⁾ Na poziomie Komisji kierownictwo stanowią członkowie instytucji, oddelegowani i subdelegowani urzędnicy zatwierdzający, księgowy oraz kadra kierownicza jednostek ds. finansowych, audytu wewnętrznego lub kontroli. Na poziomie państw beneficjentów kierownictwo stanowią krajowi urzędnicy zatwierdzający, księgowi, instytucje płatnicze oraz kadra kierownicza instytucji wdrażających.

⁽⁴⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego EFR opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych — na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym „skonsolidowane sprawozdanie finansowe” za rok budżetowy 2007 sporządzone jest na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego EFR, stanowiących przystosowanie zasad rachunkowości memoriałowej do specyfiki Wspólnot, natomiast skonsolidowane sprawozdania z wykonania EFR nadal opierają się głównie na przepływach pieniężnych.

- IV. W kontekście opisanym w pkt III w zakres kontroli wchodzi procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty oraz informacje zawarte w ostatecznym sprawozdaniu skonsolidowanym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od jego oceny ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w ostatecznym sprawozdaniu skonsolidowanym oraz istotnych niezgodności transakcji z wymogami określonymi w przepisach prawa w zakresie EFR, bez względu na to, czy nieprawidłowości te wynikają z nadużyć, czy z błędów. Podczas dokonywania oceny ryzyka w celu opracowania procedur kontroli odpowiednich do okoliczności, kontroler bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej istotny dla przygotowania i rzetelnego przedstawienia ostatecznego sprawozdania skonsolidowanego oraz systemu nadzoru i kontroli wdrażane w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji. W tym kontekście kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz zasadność dokonanych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji ostatecznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i rocznych sprawozdań z działalności.
- V. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

- VI. W opinii Trybunału końcowe roczne sprawozdanie finansowe siódmego, ósmego i dziewiątego EFR rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową EFR na dzień 31 grudnia 2007 r. oraz wyniki ich transakcji i przepływów pieniężnych za kończący się w tym dniu rok, zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego i zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego.
- VII. Nie wnosząc zastrzeżeń do opinii wyrażonej w pkt VI, Trybunał pragnie zwrócić uwagę na fakt, że Komisja nie udowodniła wiarygodności założeń wykorzystywanych przy szacowaniu rezerw na poniesione koszty, co może prowadzić do niedoszacowania rozliczeń międzyokresowych biernych, a także do zawyżenia kwoty gwarancji wykazanej w informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

- VIII. W opinii Trybunału, z wyjątkiem implikacji wynikających z kwestii poruszonych w pkt IX, transakcje leżące u podstaw dochodów i zobowiązań za rok budżetowy są, jako całość, legalne i prawidłowe.
- IX. Przeprowadzona przez Trybunał kontrola wykazała istotny poziom błędów występujących w transakcjach leżących u podstaw płatności.
- X. Nie kwestionując opinii wyrażonej w pkt VIII, Trybunał zwraca uwagę na wysokie ryzyko powiernicze związane ze wsparciem budżetowym, wynikające z dokonanej przez Komisję „dynamicznej interpretacji” kryteriów kwalifikowalności, która to interpretacja nie daje państwom możliwości spełnienia minimalnych norm w zakresie wiarygodnego zarządzania finansami publicznymi, zanim podjęte zostanie wsparcie budżetowe.
- XI. Trybunał odnotowuje ulepszenia wprowadzone przez Komisję w zakresie jej systemów nadzoru i kontroli, podkreśla jednak potrzebę kontynuowania wysiłków zmierzających do klaryfikacji niektórych ważnych elementów ogólnej strategii kontroli oraz poprawy konstrukcji lub wdrożenia niektórych systemów.

18 września 2008 r.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

Europejski Trybunał Obrachunkowy

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg
